

Уважаема госпожо Тасева,
Уважаема госпожо Стоева,

Местата в яслите са ограничени и този публичен ресурс следва да се разпределя при условия на равен старт за всички кандидати. Поради това достъпът до яслена услуга не следва да поражда последващи предимства при приема в детска градина.

Фактът, че едни деца вече са в системата, не може да обосновава предимство пред други, които не са получили достъп до нея поради ограничения брой места.

През последните години се наблюдава тенденция кандидатстването за ясла да се използва като инструмент за осигуряване на прием в първа група на детска градина, често конкретна. В практиката на някои детски заведения реалният прием се формира основно от деца с предимство, произтичащо от посещавана ясла. Това води до изкривяване на търсенето- семейства кандидатстват за ясла не поради реална потребност от такава услуга, а като средство за повишаване на шансовете за бъдещ прием в конкретна детска градина.

Аргументите, че децата, посещавали яслена грижа, са „по-адаптирани“, не следва да се приемат като основание за предимство при приема в първа група. Адаптацията не е критерий за достъп до публична услуга, още повече че деца, които не са били приети в ясла поради ограничен капацитет, не са имали възможност да преминат през такава адаптация.

Следва да се отчете и че част от родителите по убеждение предпочитат домашна грижа и планират постъпване в детска градина на 3-годишна възраст. Съществува практика такива семейства да кандидатстват за ясла по-рано не поради реална необходимост от яслена услуга, а единствено с цел да не бъдат поставени в неблагоприятно положение при последващия прием в детска градина. Това е допълнително доказателство, че предимството изкривява избора и търсенето и не следва да бъде част от критериите за класиране.

В 12 столични района са налични достатъчно места за всички кандидати за първа група. В 8 района се отчита недостиг до около 70 места, а в 4 района недостигът е съществено-между 100 и 300 места. Тези данни показват, че проблемът не е общоградски, а териториално концентриран.

Поради това Столична община следва да насочи ресурс и управленски мерки приоритетно към районите с недостиг на места за първа група. В районите с по-малък дефицит е целесъобразно да се предприемат краткосрочни мерки още в рамките на текущата учебна година, включително реструктуриране на наличен капацитет от яслени в градински места, когато това е организационно възможно. В условията на недостиг на медицински специалисти за яслените групи следва приоритетно да се реструктурират именно тези места, за които липсва необходимият персонал.

Така ще се осигури по-ефективно използване на наличния капацитет и по-бързо намаляване на недостига на места.

Поради изложените съображения считам, че запазването на подобно предимство е несъвместимо с принципите на равнопоставеност и справедлив достъп до публична услуга и подкрепям отпадането на критерий 5, считано от учебната 2027/2028 година.

Макар да не е част от общественото обсъждане, смятам за важно да напиша, че разширяването на яслен капацитет при наличие на недостиг в първа група създава структурен дисбаланс в системата на приема и следва да се отлага до достигане на устойчив баланс между възрастовите групи, предвид задължението на общината да гарантира достъп до задължителното предучилищно образование съгласно Закона за предучилищното и училищното образование на децата от втора група

Премахването на предимството ще създаде условия за по-справедлив прием в първа група на детска градина, където наличният капацитет позволява реално равнопоставено класиране на всички кандидати, независимо дали са посещавали ясла.

Предложение за изменение, което не е част от общественото обсъждане:

Въвеждане на общо класиране за всички кандидати за първа група

Да се въведе задължително участие в класиране за първа група на всички деца, включително посещаващите яслени групи към детски градини, без автоматично преминаване.

По този начин се регламентира, че всички обявени места за първа група участват в реална конкурентна процедура и не се резервират предварително чрез вътрешни механизми.

Предложението е свързано с гарантиране на реално равнопоставен достъп до системата и към по-ефективно управление на ограничен публичен ресурс в сферата на грижата в ранна детска възраст.

С уважение,

Антонина Кенова

председател на фондация "Трайна Образователна Национална Инициатива"